

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

ADVIEZEN

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk (COM(2007) 46 def.)

(2007/C 295/01)

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 286,

Gelet op het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name op artikel 8,

Gelet op Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽¹⁾,

Gelet op Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 inzake de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽²⁾, met name op artikel 41,

Gezien het verzoek om advies op grond van artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 dat op 12 februari 2007 van de Europese Commissie is ingekomen;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

Raadpleging van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS)

1. De Commissie heeft het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk (hierna „het voorstel” te noemen) overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 voor advies aan de EDPS toegezonden. Gezien de bindende aard van artikel 28, lid 2, van Verordening

(EG) nr. 45/2001 is de EDPS verheugd over de uitdrukkelijke vermelding van dit verzoek om advies in de preambule van het voorstel in de door de Commissie gebruikte bewoording („Na raadpleging van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming”), die overeenstemt met de standaardformule voor verwijzingen naar adviezen van de EDPS.

2. Het is de eerste keer dat de EDPS rechtstreeks wordt geraadpleegd over een voorstel voor een verordening op het gebied van communautaire statistieken. Voordat de EDPS werd aangesteld, zijn er echter verscheidene besluiten op dit terrein aangenomen. Het onderhavige advies wordt uitgebracht na contacten tussen het secretariaat van de EDPS en de diensten van het betrokken DG van de Commissie (Eurostat) alsmede een vergadering ten kantore van Eurostat, in het kader van de prioriteitenlijst van de EDPS voor 2007.

De context van het voorstel

3. Doel van het voorstel is, een geconsolideerde en stevige basis te bieden voor de gegevensverzamelingen die al worden uitgevoerd of in voorbereiding zijn of waarvoor de methoden thans worden ontwikkeld, door een basisverordening voor de statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk vast te stellen. Het is de EDPS inderdaad duidelijk dat het huidige voorstel betrekking heeft op bestaande praktijken en voorziet in de behoefte aan een rechtsgrondslag voor die praktijken. De onder dit voorstel vallende gebieden betreffen lopende activiteiten en ontwikkelingen die samen met de lidstaten in de desbetreffende groepen van het Europese Bureau voor de Statistiek (hierna te noemen „Eurostat”) of, wat de volksgezondheid betreft, in het kader van het partnerschap voor de volksgezondheidsstatistieken worden uitgevoerd.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

4. Zoals aangegeven in het voorstel wordt beoogd een kader te scheppen voor alle lopende en te voorziene activiteiten op het gebied van statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk die worden of zullen worden verricht door het Europees statistisch systeem. Dit systeem behelst Eurostat, de nationale bureaus voor de statistiek en alle andere nationale instanties die bevoegd zijn voor het verstrekken van officiële statistieken op deze gebieden. Het voorstel is dus niet gericht op beleidsontwikkeling op deze twee gebieden, die respectievelijk onder artikel 152 en artikel 137 van het Verdrag vallen. De voorgestelde verordening stelt de algemene beginselen vast en beschrijft in haar bijlagen I tot en met V de belangrijkste inhoud van de gegevensverzamelingen voor de vijf betrokken gebieden, namelijk statistieken over gezondheidsstoestand en gezondheidsdeterminanten, gezondheidszorg, doodsoorzaken, arbeidsongevallen en beroepsziekten en andere arbeidsgerelateerde gezondheidsproblemen en ziekten.
5. De EDPS merkt op dat in verscheidene initiatieven (een resolutie en een besluit van de Raad, een mededeling van de Commissie, een actieplan) ⁽¹⁾ is verzocht specifieke wetgeving op statistisch gebied te ontwikkelen om de kwaliteit, de vergelijkbaarheid en toegankelijkheid van gegevens over de gezondheidstoestand te verbeteren met behulp van het communautair statistisch programma. Naar de EDPS heeft vernomen, is voorts onlangs een gezamenlijke statistische gegevensverzameling over de stelsels van gezondheidsrekeningen tot stand gebracht met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de Verenigde Naties (via de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)).
6. De behoefte aan een rechtsgrond doet zich gevoelen omdat de statistische gegevens tot nu toe werden verzameld op basis van „gentlemen's agreements” met de lidstaten in het kader van de vijfjarige communautaire statistische programma's (van 2003 t/m 2007) en de jaarlijkse werkprogramma's. Ingevolge Besluit nr. 1786/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid (2003-2008) ⁽²⁾ moeten de statistieken van het volksgezondheidsinformatiesysteem worden uitgewerkt in samenwerking met de lidstaten, zo nodig aan de hand van het communautair statistisch programma, teneinde synergie te bevorderen en doublures te voorkomen. Met name op het gebied van de volksgezondheidsstatistiek worden de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van de drie onderdelen (doodsoorzaken; gezondheidszorg en gezondheidsonderzoek; handicaps en morbiditeit) geleid en georganiseerd volgens een partnerschapsstructuur tussen Eurostat, samen met leidende landen en de lidstaten. Het voorstel is ook van groot belang omdat er behoefte is aan een statistisch informatiesysteem van hoge kwaliteit om de resultaten van het beleid te beoordelen en verdere maatregelen op het gebied van zowel de volksgezondheid als de gezondheid en veiligheid te ontwikkelen en te volgen. Dit voorstel zal de lidstaten ook het voordeel bieden van een betere tijdsplanning en van duidelijker eisen wat betreft de normen waar de gegevens aan moeten voldoen.
7. Het verheugt de EDPS dat de Commissie een effectbeoordeling heeft verricht, waarbij verschillende alternatieven voor de ontwikkeling van statistieken op het gebied van de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk zijn bekeken; het huidige verordeningvoorstel is een van die alternatieven ⁽³⁾. De EDPS is het er ook mee eens dat een verordening het meest geëigende rechtsinstrument is voor statistische maatregelen die een gedetailleerde en eenvormige toepassing in de hele Gemeenschap vereisen.
8. De rechtsgrondslag voor statistische activiteiten op Europees niveau is artikel 285 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Dit artikel bevat de eisen waaraan bij de productie van communautaire statistieken moet worden voldaan, met name, in lid 2: „onpartijdigheid, betrouwbaarheid, objectiviteit, wetenschappelijke onafhankelijkheid, kosteneffectiviteit en statistische geheimhouding”. Dit artikel impliceert dat de bevoegdheid voor maatregelen voor de productie van statistieken uitsluitend bij de Gemeenschap ligt.
9. Voor de productie van communautaire statistieken gelden de regels die zijn neergelegd in Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek ⁽⁴⁾, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁵⁾. Daarnaast wordt statistische geheimhouding gegarandeerd door Verordening (Euratom, EEG) nr. 1588/90 van de Raad van 11 juni 1990 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen ⁽⁶⁾ en door Verordening (EG) nr. 831/2002 van de Commissie van 17 mei 2002 tot tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek, met betrekking tot de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden ⁽⁷⁾. Voorts wordt in het voorstel verwezen naar Besluit 97/281/EG van de Commissie van 21 april 1997 inzake de rol van Eurostat bij de productie van communautaire statistieken ⁽⁸⁾.
10. Tenslotte is het de EDPS ook bekend dat de Commissie, volgens haar planning, in het najaar van 2007 een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad over Europese statistieken zal indienen ⁽⁹⁾. Die verordening zal gevolgen hebben voor de bescherming van de rechten en vrijheden van personen bij de verwerking van persoonsgegevens op statistisch gebied. Die verordening zal het algemeen juridisch kader ontwikkelen en harmoniseren. De gevolgen ervan voor de onderhavige analyse kunnen niet worden genegeerd. De EDPS zal de ontwikkelingen met betrekking tot die tekst volgen, en in het licht van zijn raadgevende rol, gebaseerd op zijn prioriteitenlijst, met een reactie komen.

⁽³⁾ Een ander alternatief was, doorgaan met het opstellen van statistieken op het gebied van de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op basis van een gentlemen's agreement met de lidstaten, en het derde en laatste alternatief was, uitwerking en goedkeuring van verscheidene voorstellen voor verordeningen (EG) betreffende hetzij de volksgezondheidsstatistieken en de gezondheid en veiligheid op het werk afzonderlijk, hetzij elk gebied en daarmee samenhangend statistisch instrument afzonderlijk.

⁽⁴⁾ PB L 52 van 22.2.1997, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 284 van 31.10.2003, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 151 van 15.6.1990, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB L 133 van 18.5.2002, blz. 7.

⁽⁸⁾ PB L 112 van 29.4.1997, blz. 56.

⁽⁹⁾ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese statistieken — 2007/ESTAT/023.

⁽¹⁾ Zoals uiteengezet in de overwegingen van het voorstel.

⁽²⁾ PB L 271 van 9.10.2002, blz. 1.

11. Voorts zal er, naar aanleiding van de vergadering ten kantore van Eurostat, door de EDPS en Eurostat een gemeenschappelijke evaluatie worden verricht van de bij Eurostat toegepaste verwerkingshandelingen wanneer individuele gegevens voor statistische doeleinden worden gebruikt. Die evaluatie zal parallel aan de behandeling door de EDPS van het verordeningvoorstel over Europese statistieken worden verricht.

Het relevante juridische kader voor gegevensbescherming

12. In de overwegingen 11 en 12 van het voorstel staat dat de onderhavige verordening (het voorstel) een volledige eerbiediging van het recht op de bescherming van persoonsgegevens garandeert, zoals bepaald in artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en dat de Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001 in het kader van de verordening van toepassing zijn.

13. In Richtlijn 95/46/EG (hierna te noemen „de Richtlijn”) en in Verordening (EG) nr. 45/2001 (hierna te noemen „de Verordening”), worden gegevens betreffende gezondheid beschouwd als een speciale categorie gegevens, waarvan de verwerking in beginsel verboden moet zijn. Persoonsgegevens over gezondheid mogen echter wel worden verwerkt indien dat om redenen van zwaarwegend algemeen belang gebeurt, en passende waarborgen worden geboden. Volgens het voorstel wordt het zwaarwegend openbaar belang gevormd door „de statistische vereisten die voortvloeien uit de communautaire maatregelen op het gebied van de volksgezondheid, de nationale strategieën voor de ontwikkeling van kwalitatief hoogwaardige, toegankelijke en duurzame gezondheidszorg en de communautaire strategie inzake de gezondheid en veiligheid op het werk, alsmede de vereisten in verband met structuurindicatoren, indicatoren voor duurzame ontwikkeling, gezondheidsindicatoren van de Europese Gemeenschap en andere reeksen indicatoren die ontwikkeld moeten worden met het oog op het toezicht op communautaire maatregelen op het gebied van de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk”⁽¹⁾. Er moeten echter passende, specifieke waarborgen worden geboden om de fundamentele rechten en de persoonlijke levenssfeer te beschermen. De Commissie is van mening dat Verordening (EG) nr. 322/97 en Verordening (Euratom, EEG) nr. 1588/90 passende garanties voor de bescherming van natuurlijke personen bij de productie van communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk verschaffen.

Gegevensbescherming en statistische geheimhouding

14. In het voorstel wordt het belang van statistische geheimhouding van de door Eurostat ontvangen gegevens benadrukt. Het begrip „vertrouwelijke gegevens” moet worden geanalyseerd in het licht van het begrip „persoonsgegevens” zoals dat is gedefinieerd in Richtlijn 95/46/EG.

15. De definitie van persoonsgegevens in artikel 2, onder a), van Richtlijn 95/46/EG luidt als volgt: „persoonsgegevens”,

iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, hierna „betrokkene” te noemen; als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit. In overweging 26 van de Richtlijn staat voorts: „[overwegende] dat, om te bepalen of een persoon identificeerbaar is, moet worden gekeken naar alle middelen waarvan mag worden aangenomen dat zij redelijkerwijs door degene die voor de verwerking verantwoordelijk is dan wel door enig ander persoon in te zetten zijn om genoemde persoon te identificeren”. De werkgroep artikel 29 heeft onlangs een advies uitgebracht⁽²⁾ over het begrip persoonsgegevens, met een analyse van de vier voornaamste bestanddelen („iedere informatie”, „betreffende”, „geïdentificeerd of identificeerbaar”, „natuurlijke persoon”).

16. Statistische geheimhouding is in artikel 13 van Verordening (EG) nr. 322/97 als volgt omschreven: „Gegevens die door de nationale instanties en de communautaire instantie worden gebruikt om communautaire statistieken te produceren, worden als vertrouwelijk beschouwd indien hierdoor statistische eenheden direct of indirect kunnen worden geïdentificeerd en aldus individuele gegevens worden onthuld. Teneinde vast te stellen of een statistische eenheid⁽³⁾ kan worden geïdentificeerd, wordt rekening gehouden met alle middelen die redelijkerwijze door een derde partij kunnen worden gebruikt om de desbetreffende eenheid te identificeren. In afwijking [van lid 1] worden gegevens afkomstig uit bronnen die overeenkomstig de nationale wetgeving bij de nationale instanties voor het publiek beschikbaar zijn en blijven, niet beschouwd als vertrouwelijk”. In verband met de bescherming van de vertrouwelijkheid wordt het begrip redelijkheid toegepast. Dat houdt de erkenning in dat weliswaar alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om openbaarmaking te voorkomen, doch dat een absolute bescherming van de gegevens welhaast iedere output onmogelijk zou maken.

17. De twee definities vertonen overeenkomsten in de bewoordingen, aangezien zij een overeenkomstige terminologie gebruiken. Het lijkt de EDPS duidelijk dat artikel 13 van Verordening (EG) nr. 322/97 is geformuleerd indachtig Richtlijn 95/46/EG. Er moet echter ook op worden gewezen dat de (bijna) gelijkkluidende definities betrekking hebben op twee verschillende begrippen en dat zij twee verschillende termen betreffen die niet moeten worden verward, „vertrouwelijke gegevens” enerzijds, en „persoonsgegevens” anderzijds. In de omschrijving van vertrouwelijke gegevens gaat het bijvoorbeeld ook over niet-natuurlijke personen, terwijl het begrip persoonsgegevens uitsluitend betrekking heeft op natuurlijke personen. Bovendien worden in de omschrijving van vertrouwelijke gegevens, anders dan in die van persoonsgegevens, de gegevens uitgesloten die afkomstig zijn uit bronnen die overeenkomstig de nationale wetgeving

⁽²⁾ Werkgroep artikel 29, advies 4/2007 over het begrip persoonsgegevens, aangenomen op 20 juni 2007, beschikbaar op de website van de groep.

⁽³⁾ Een statistische eenheid is in Verordening (EEG) nr. 1588/90 gedefinieerd als een basiseenheid waarop de aan het BSEG (dat is Eurostat) verstrekte statistische gegevens betrekking hebben.

⁽¹⁾ Overweging 12 van het voorstel.

bij de nationale instanties voor het publiek beschikbaar zijn en blijven. Daarom zouden bepaalde gegevens die uit statistisch oogpunt wellicht niet meer als vertrouwelijk worden beschouwd, vanuit het oogpunt van de gegevensbescherming nog steeds als persoonsgegevens kunnen worden beschouwd.

18. Dezelfde analyse geldt voor het begrip anonimiteit. Vanuit het oogpunt van de gegevensbescherming heeft het begrip anonimiteit betrekking op gegevens die niet meer tot identificatie kunnen leiden (zie overweging 26 van de Richtlijn), maar vanuit statistisch oogpunt zijn anonieme gegevens gegevens die niet tot directe identificatie kunnen leiden. Die omschrijving houdt in dat deze gegevens, als zij tot indirecte identificatie kunnen leiden, uit statistisch oogpunt nog steeds als anoniem zouden worden aangemerkt.
19. Voorts is de EDPS zich ervan bewust dat statistische gegevens die worden verwerkt, voornamelijk gegevens zullen zijn die tot indirecte identificatie kunnen leiden. Het is daarom van belang dat de richtsnoeren en methodes die Eurostat voor de bescherming van vertrouwelijke gegevens ontwikkelt, uitdrukkelijk de behandeling vanuit het oogpunt van de gegevensbescherming vermelden. De EDPS is derhalve van mening dat, om mogelijke misverstanden bij het gebruik van deze begrippen te voorkomen, de context en het juridisch kader waarin die begrippen worden gebruikt, altijd duidelijk en nauwkeurig moet worden aangegeven.
20. Dit is ook van belang voor zover het huidige juridisch kader alleen voor wetenschappelijke doeleinden toegang tot bij Eurostat beschikbare anoniem gemaakte microgegevens toestaat. De vrijgave van de verzamelingen gegevens voor onderzoekers is geregeld bij Verordeningen (EG) nr. 831/2002 ⁽¹⁾ en (EG) nr. 1104/2006 ⁽²⁾. Volgens die tekst betekent „toegang tot vertrouwelijke gegevens” toegang in de gebouwen van de communautaire instantie of vrijgave van anoniem gemaakte microgegevens. Vanuit statistisch oogpunt zouden deze anoniem gemaakte gegevens dus nog steeds indirecte identificatie van de statistische eenheden mogelijk kunnen maken. In dat geval zou een overdracht van gegevens betreffende identificeerbare personen voor wetenschappelijke doeleinden een overdracht van persoonsgegevens zijn, en dus aan de desbetreffende artikelen van Richtlijn 95/46/EG betreffende de overdracht van gegevens moeten voldoen.

Indiening, verspreiding en publicatie van statistische gegevens

21. Vanuit het oogpunt van de gegevensbescherming is artikel 6 de hoeksteen van het voorstel. In dat artikel is bepaald dat de lidstaten de microgegevens of, afhankelijk van het betrokken gebied en onderwerp, de geaggregeerde gegevens, met inbegrip van vertrouwelijke gegevens in de zin van artikel 13 van Verordening (EG) nr. 322/97, en de bij de

onderhavige verordening en haar uitvoeringsbepalingen vereiste metagegevens, indienen bij de Commissie (Eurostat) in overeenstemming met de bestaande Gemeenschapsbepalingen betreffende de indiening van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens.

22. Het voorstel heeft dus betrekking op de overdracht van specifieke categorieën gezondheidsgegevens van de lidstaten aan Eurostat. Het betreft hier drie categorieën: microgegevens, geaggregeerde gegevens en metagegevens. Vanuit statistisch oogpunt zijn microgegevens individuele statistische gegevens die verband houden met afzonderlijke statistische eenheden. Volgens het handboek over de bescherming van vertrouwelijke gegevens bij Eurostat ⁽³⁾ werkt een toenemend aantal Eurostat-eenheden met microgegevens, die worden onderverdeeld in twee subcategorieën:
- a) Microgegevens die tot directe identificatie kunnen leiden — dat zijn de individuele gegevens die de naam en/of het adres en/of andere openbaar bekende of beschikbare identificatoren, zoals een identificatienummer, omvatten, waardoor de microgegevens aan een individu gekoppeld kunnen worden. Directe identificatoren worden gewoonlijk uit de door de nationale statistische autoriteiten aan Eurostat toegezonden gegevens verwijderd.
- b) Microgegevens die tot indirecte identificatie kunnen leiden — dat zijn de individuele gegevens die geen informatie omvatten die tot directe identificatie kan leiden, doch wel genoeg andere informatie om de statistische eenheid met behulp van een redelijke hoeveelheid tijd, geld en inspanning (met redelijke zekerheid) te kunnen identificeren.

De EDPS is van mening dat de gegevens die het meest waarschijnlijk persoonsgegevens behelzen, de microgegevens zijn.

23. De metagegevens en de geaggregeerde gegevens bieden gewoonlijk minder mogelijkheden om een statistische eenheid te identificeren. Metagegevens behelzen veeleer een beschrijving van de context waarin de gegevens zijn verzameld en gebruikt voor de te verrichten statistische taken, en geaggregeerde gegevens hebben uiteraard betrekking op grote klassen, groepen of categorieën, zodat het niet mogelijk is de eigenschappen van individuen binnen die klassen, groepen of categorieën te onderscheiden. Het zullen normaliter, afhankelijk van het betrokken gebied en onderwerp, geen persoonsgegevens zijn.
24. Wat de onder het voorstel vallende microgegevens betreft, wordt in artikel 1 het onderwerp van het voorstel omschreven. In dat artikel is bepaald dat statistieken moeten worden verstrekt „in de vorm van een minimale gegevensverzameling”; in de vijf bijlagen bij het voorstel wordt dit nader uitgewerkt (zoals uiteengezet in artikel 2 van het voorstel). Die bijlagen hebben betrekking op de

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 831/2002 van de Commissie van 17 mei 2002 tot tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek, met betrekking tot de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 1104/2006 van de Commissie van 18 juli 2006 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 831/2002 tot tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek, met betrekking tot de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden.

⁽³⁾ Handboek over de bescherming van vertrouwelijke gegevens bij Eurostat, december 2004.

verschillende gebieden waarop Eurostat de lidstaten zal verzoeken statistieken te verstrekken, en geven aan welke minimumverzamelingen van statistische gegevens nodig zijn voor communautaire maatregelen op het gebied van de volksgezondheid. Uit de analyse die de EDPS heeft gemaakt van de bijlagen, blijkt dat sommige van de minimale gegevensverzamelingen de verwerking van persoonsgegevens zouden kunnen impliceren. Wat betreft de verwerkingen van die gegevens die bij Eurostat binnenkomen en die worden verstrekt door de lidstaten, moet ook worden nagegaan of Verordening (EG) nr. 45/2001 van toepassing is. Bij de gemeenschappelijke evaluatie die de EDPS met de Eurostat-diensten zal verrichten, zal een grondige analyse van de voor elke verwerkingshandeling vereiste minimale gegevensverzameling worden gemaakt, en de bij Eurostat verrichte verwerkingshandelingen zullen worden geanalyseerd om te bepalen of aanmeldingen voor voorafgaande controle moeten worden gedaan (zie de punten 27 en 28). Bij die evaluatie moet er ook voor worden gezorgd dat er passende waarborgen worden ingevoerd voor het gebruik dat van de gegevens wordt gemaakt.

25. Wat betreft de overdracht van gegevens wil de EDPS erop wijzen dat iedere overdracht van persoonsgegevens van Eurostat naar buiten de Europese Unie moet voldoen aan de desbetreffende artikelen van Verordening (EG) nr. 45/2001 (artikel 9). In overweging 8 van het voorstel wordt namelijk gewezen op de samenwerking van Eurostat met de Verenigde Naties (via de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)) en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), alsmede de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Ook wordt vermeld dat onlangs in samenwerking met de OESO en de WGO statistische gegevens zijn verzameld over de stelsels van gezondheidsrekeningen. De EDPS juicht een dergelijke samenwerking toe wanneer die de vorm aanneemt van samenwerking ten aanzien van de werkmethode en de methodologie op bepaalde gebieden, maar wijst erop dat, wanneer er wordt gedacht aan overdrachten van statistische gegevens die als persoonsgegevens kunnen worden beschouwd, die overdrachten moeten voldoen aan de bij de verordening vastgestelde voorwaarden.

26. Wat betreft de periode gedurende welke gegevens voor statistische doeleinden worden bewaard, heeft de eerste verzameling van gegevens over gezondheidsdeterminanten door Eurostat meer dan 10 jaar geleden plaatsgevonden. In artikel 4, onder e), van Verordening (EG) nr. 45/2001 is bepaald dat „de persoonsgegevens in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt. De communautaire instellingen of organen zorgen ervoor dat persoonsgegevens die voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden langer dan de bedoelde periode moeten worden bewaard, ofwel alleen zo worden bewaard, dat zij anoniem worden, ofwel, indien zulks niet mogelijk is, alleen worden bewaard op voorwaarde dat de identiteit van de betrokkenen versleuteld wordt. De gegevens mogen in geen geval gebruikt worden voor andere dan historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden”. De EDPS heeft er begrip voor dat het belangrijk en noodzakelijk is statistische informatie gedurende enige tijd te bewaren, aangezien statistische methodes evolueren en onderzoek over langere periodes verricht kan

worden. Er is in het voorstel geen algemene beperking gesteld aan de periode gedurende welke Eurostat gegevens bewaart. De EDPS is in het algemeen van mening dat de norm inzake de vertrouwelijkheid van gegevens die Eurostat met betrekking tot de bescherming van vertrouwelijke gegevens toepast, hoog is, en dat de bescherming van microgegevens gewaarborgd is. Hiermee wordt echter niet vooruitgelopen op eventuele analyses door middel van een voorafgaande controle waarbij de EDPS tekortkomingen zou constateren. Daarom kan een dergelijke evaluatie alleen per geval worden gemaakt.

Voorafgaande controle

27. Zoals reeds opgemerkt, zullen de lidstaten volgens het voorstel gegevens verzamelen betreffende de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid. De bronnen zijn dus nationaal. Daarom zullen in het kader van het voorstel persoonsgegevens gewoonlijk verwerkt worden door bevoegde nationale instanties, en dus vallen onder de werkingssfeer van de nationale wetgeving ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG. Eurostat zal die gegevens echter verder verwerken. In dat geval valt de verwerking onder Verordening (EG) nr. 45/2001. Het huidige juridische kader inzake gegevensbescherming voorziet dus in een geharmoniseerd niveau van bescherming in de gehele EU.

28. In dit verband moet artikel 27, lid 1, van de Verordening (EG) nr. 45/2001 in aanmerking worden genomen. Dat artikel onderwerpt verwerkingen die gezien hun aard, reikwijdte of doeleinden bijzondere risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen kunnen inhouden, aan een voorafgaande controle door de EDPS. Artikel 27, lid 2, van de verordening behelst een lijst van verwerkingen die een bijzondere risico in bovenbedoelde zin kunnen meebrengen, waaronder persoonsgegevens betreffende de gezondheid (artikel 27, lid 2, onder a)). Voor zover microgegevens persoonsgegevens betreffende gezondheid kunnen zijn, zal de verwerking ervan onderworpen zijn aan een voorafgaande controle door de EDPS. Indien in het verleden al begonnen is met die verwerking, kan die voorafgaande controle eventueel ook achteraf worden uitgevoerd.

Conclusie

De EDPS waardeert het voorstel voor een verordening betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk. Die verordening zal een deugdelijke basis bieden voor de bestaande praktijken bij het verzamelen en beoordelen van communautaire statistische gegevens. Uiteindelijk zal zij leiden tot de productie van zinvolle statistieken op dit gebied.

De EDPS wil echter de volgende punten benadrukken:

- de richtsnoeren en methodologie die op basis van de verordening worden ontwikkeld, moeten rekening houden met, en waar nodig specifieke oplossingen vinden voor, de verschillen tussen gegevensbescherming en statistische geheimhouding, evenals voor de begrippen die aan elk van deze gebieden eigen zijn;
- indien er overdrachten van persoonsgegevens aan derde landen zijn voorzien, moeten die voldoen aan artikel 9 van Verordening (EG) nr. 45/2001;

- de periodes gedurende welke statistische gegevens worden bewaard, zijn gebaseerd op goed ontwikkelde vertrouwelijkheidsnormen. Die normen zijn onder voorbehoud van een analyse die per geval moet worden gemaakt;
- er moet een gezamenlijke evaluatie van de bij Eurostat ingevoerde processen voor de behandeling van individuele gegevens voor statistische doeleinden worden verricht, die kan leiden tot de constatering dat voorafgaande controles nodig zijn. Die gemeenschappelijke evaluatie moet zowel een analyse van de voor elke verwerkingshandeling vereiste

minimumgegevensverzameling als een analyse van de bij Eurostat verrichte verwerkingshandelingen omvatten.

Gedaan te Brussel, op 5 september 2007.

Peter HUSTINX
*Europese Toezichthouder voor
gegevensbescherming*
